

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 300 Lei.
Fél évre ... 150 Lei.
Negyed évre ... 75 Lei.
Havonta ... 25 Lei.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Lapunk legfőbb közleményei:

Sebestyén Jenő az ügyességen.
A Wirth-kormány lemondott.
Halálraítált volt görög miniszterelnök
Felösége becsületének orvosa.
A megfialított aggasztán.
Kösség a jegyzője ellen.
Gróf Bánffy kalandja Párisban.
Az Almásy-birtok felosztása.
Román hadihajók Konstantinápolynál.
Vássonylek konzervatívok.
Az aradi asztrák epilógusa.
Megtűntetett háztulajdonos.
Erzsi Olga tragédiája.
Magneziumotlók a pénzintézetek Ma-
gyarországra.

Egységes magyarság.

Chujot (Kolozsvárt) a maga
tisztelétrémeltő történelmi multja,
valamint földrajzi fekvése mint-
egy, püdesztinálta arra, hogy, az
erdélyi és a többi romániai ma-
gyarság politikai központja le-
gyen. S miután a magyarság az
új viszonyok következtében beál-
lott politikai elhelyezkedéséből fölcso-
dott, politikai szervezkedése csak-
ugyan Kolozsvárról indult meg.
Ámde máhama felültötte a fejét a
pártoskodás, viszálykodás: a tu-
rani stók és Románia magyarsága
szorongó szívvel nézte az ádátlan
tusát, a testvérharcot. Az Aradi
Közlöny nem egy ízben hallatta
intó szavát és figyelmeztette a ma-
gyarság kolozsvári vezetőt, hogy
fajunk érdekében hagyják abba a
meddő harcot és egyesítsék az
egész romániai magyarságot
egyetlenegy táborban a nemzeti
kisebbségi jogok kivívása és biz-
tosítása céljából. Örömmel közöl-
jük most a két magyar tábor egy-
séges felhívását az egységes és
egyetlen Magyar Párt megalaki-
tására. A felhívás szövege a követ
kező:

Magyarok! Ezer éve élünk itt
ezen a földön. Súlyos megpróbálta
tásokkal teljes ezer esztendő áll
mögöttünk, országépítő kemény
munkának, létünk védelmében vi-
vott kemény küzdelmeknek emlé-
keivel, de a magunk erejének, a
magunk értékeinek soha el nem
muló dicsőséges bizonyoságaival is.
A mult boldog emlékeit kegyelet-
tel őrtizzük, szenvedéseiből tanul-
ságot, történetünk egészéből pe-
dig erőt merítünk az új küzdelem-
re és bizalmat a sikerre. Súlyos
megpróbáltatások között élünk ma
is és kell hogy szenvedéseink nagy
tettekkel lelkesszenek.

E földre rendelt magyarságnak
ez az esztendő élete nem szakad-

hat végképen félbe, ennek az élet-
nek fája nem törhet derékba. Mi,
ez a mai nemzedék vagyunk hivat-
va, hogy sorsunk fonalát nagy
megrázkódtatások viharain túl is
tovább fonjuk és tovább vezessük.
De számolnunk kell azzal, hogy
csak önmagunk erején állhatunk
talpra, csak a magunk segítségé-
ben bízhatunk. Támogatást senki-
től soha nem kérünk és nem vá-
runk. Sorsunk a magunk kezében
van s viselniünk kell a felelősséget,
a vádat, ha azt a pusztulásból ki-
emelni nem tudjuk. De megment-
jük a magunk életét, gyermekeink
jövőjét, gazdasági javainkat és
műveltségünk értékeit, ha a reánk
nehezedett feladatokat vállalni és
kötelességeinket teljesíteni nem
tudjuk. Ezért közös akarattal le-
dőntöttük a pártellenlétek választ-
salát, összeegyeztettük demokra-
tikus programjainkat s elök-
kelt elhatározással vállaltuk a fel-
adatot, hogy a minden magyar fel-
ölésére, összefogására, lélekben
és akaratban egybeolvadására al-
kalmatlan politikai pártoknak a felépíté-
sét megindítjuk.

Romániai Magyarok! Tisztán
áll előttünk a reánk váró feladatok
nak nagysága. Ezeknek a felada-
toknak megoldásától függ létünk,
lemmaradásunk s e feladatokat
másként, mint a legteljesebb egy-
ségben, sikerrel meg nem oldhat-
juk. Helyzetünk nem tűr meg kü-
lön pártokat. Külön pártalakulás,
legyenek indító okai egyébként
bármily nemesek, feltétlenül az
erők megosztásával jár, nekünk
pedig minden erőnkre szükségünk
van. Ezért olyan nagy jelentőségű,
ezért olyan lélekemelő az az ese-
mény, amelyet Ime tudomásotokra
hozunk: magyar pártok ma Ro-
mániában nincsenek, csak egy
van, a Magyar Párt.

Ez a párt egyformán valamennyi
nyünké. Ehez kell tartoznia min-
den magyar embernek, társadalom-
beli, foglalkozásbeli, felekezeti kü-
lönbségek nélkül. Helyi alakuló
gyűléseikre ezért hívjatok meg
minden magyart. Senkit ki ne
hagyjatok, hogy megbonthatatlan
ércfal legyen a mi egységünk s an-
nak külső szervezete, a Magyar
Párt. Alakuló közgyűlésünket Ko-
lozsvárt tartjuk, az 1922. esztendő
december 28. napján. Szeretettel
hívunk és várunk erre a napra
mindnyájaitokat, hogy az állam ja-
vára, a magunk boldogulására s

nemzetünk jövődjének biztosítá-
sára szilárd egységünket megépít-
sük. Dr. Grandpierre Emil a volt

Magyar Nemzeti Párt elnöke. Dr.
Kecskeméthy István a volt Ma-
gyar Néppárt elnöke.

Energikus elnökre van szükség

(Meggzúnnak a városi tanácsok. — Az egyházi esküvő az alkotmánytervezetben.)

Bucuresti. Bratlanu miniszter-
elnök azt javasolta Marsescu mi-
niszternek, hogy fogadja el a ka-
maraelnöki méltóságot, mert elő-
relátható, hogy a parasztpárt ve-
vonulásával nagyobb szabású és
heves viták fejlődnek ki, amely
alkalommal feltétlenül szükség
lesz erőteljes energikus elnökre.
(Rador.)

Bucuresti. Az Adeverul szerint
a kormány a parlament rendes
ülésszakán a következő törvény-
javaslatokat fogja beterjeszteni:
pénzügyi javaslat, költségvetés,
közigazgatási reform és egyház-
alkotmányi reformtervezet. Eze-
ket a törvényjavaslatokat fogják
letárgyalni.

Bucuresti. A földkiszajáttási
bonok bevétele a legnagyobb
rendben folyik. Valószínűleg ja-
nuár végére az egész munkát
befejezést nyer. (Rador.)

Bucuresti. A közigazgatási re-
formot előkészítő bizottság el-
határozta, hogy az új közigazga-
tási szervezetben megszünteti a

jelenlegi községi és városi taná-
csokat. A vitát folytatják. (Rador)

Bucuresti. Az alkotmányre-
form előkészítő bizottságában
ma folytatták az egyházi reform-
ra vonatkozó vitát. Christea Mi-
ron érsek-metropolita nagy beszé-
det mondott, amelyben az egy-
házalkotmány legfontosabb kér-
déseire terjeszkedett ki, majd azt
kérte a metropolita, hogy az or-
thodox egyház autonómiáját ve-
gyék fel a leendő új alkotmányba.
Bartholomeu püspök és Bratlanu
Vintila felszólalása után bizottsá-
got küldtek ki, amely ebben a kér-
desben előterjesztést fog a plé-
num elé benyújtani. Ezután az
egyházi esküvő ügyéről folyt ta-
nácskozás. Sasu miniszter felszó-
lalása után a bizottság elhatároz-
ta, hogy megtartja az alkotmány-
nak erre a kérdésre vonatkozó
szövegét, amely szerint az egy-
házi esküvőt továbbra is szüksé-
gesnek tartják meghagyni az or-
szág alkotmánytervezetében. (Ra-
dor.)

A Poincaré-kormány bukás előtt

(Ellentétek Anglia és Franciaország között. — Mussolini
nem megy Lausanne-ba.)

Páris. Tardieu-nak és Clemen-
ceau híveinek támadása folytató-
dik Poincaré ellen, s Franciaor-
szágban minden pillanatban kitör-
het a kormányválság. A jobboldali
körök erősen elégedetlenek Poin-
caré politikájával és ennek követ-
keztében a legközelebbi napokra a
Poincaré-kormány visszalépését
várják. A kormányváltás való-
színűleg még a brüsszeli konferen-
cia egybegyűlése előtt fog megtör-
ténni. Poincaré bukásához jelenté-
kenyen hozzájárul az angol és az
olasz külpolitika irányváltása.
A Havas ügynökség ugyan ma hi-
vatalosan kijelenti, hogy a keleti
kérdésben az angol idegeskedés
jogosulatlan, mert Pellé tábornok
csupán azért nem csatlakozott
Konstantinápolyban az angol ak-
cióhoz, mert a szíriai kábel, ame-
lyen Poincaré utasítását továbbí-
tották, elromlott. Jelentősen súlyos
bitja a helyzetet, hogy a Giornale
di Roma, Mussolini egyik hivata-
los orgánuma, azt írja, hogy a ver-
saillesi szerződést Olaszország

ugyan nem engedí revízió alá ven-
ni, de az olasz politikának is érde-
ke, hogy ezt a szerződést az eddigi-
től eltérően enyhébb értelemben
magyarázzák, amennyiben ez a
szerződés alapelveivel nem ellen-
kezik.

Páris. Még mindig nem simult
el az ellentét Páris és London kor-
mányai között a keleti békekonfe-
rencia ügyében. Az ellentét az új
határnap kitűzése körül forog. A
kérdés magva azonban tulajdon-
képen az, hogy a törökökre egy-
szerűen diktált békét kényszerít-
senek-e, amelynek a törökök részé-
ről való esetleges elutasítása ese-
tén a lausannei tárgyalásokat
megszakítanák, vagy pedig ugy,
tárgyaljanak-e, hogy a törökök,
mint egyenrangú fél vegyenek
részt a tárgyalásokon. Anglia az
első mód, Franciaország a máso-
dik mellett van.

Róma. Mussolini olasz minisz-
terelnök ma közölte a francia és
az angol kormánnyal, hogy a par-
lamentári munkák miatt le kell mon-

ania arról, hogy Lausanneba menjen. Hogy a keleti békekonferenciát megelőző londoni nemzetközi tanácskozásokat megkönnyítse, az új londoni olasz nagykövetet *della Torretta* markvueset bizta meg a tanácskozásokon való részvétellel és a nagykövetnek utasítást adott, hogy azonnal utazzék el Londonba.

„A dollár.”

Berlin. „How much is the dollar?” ezzel a kérdéssel ébred ma Berlinben az amerikai s ezt kérdezi reggel a német is, akit a külföldi valuták közül egyedül a dollár érdekel. A frank táncolhat fölfelé, az angol font ugrása is közömbös, de a dollár szuverénül uralkodik a német pénzügyon, gazdasági életen és a közönség hangulatán. Ő a nagy zsinórmérték, hozzá igazodnak az árak. Szerinte ítéli meg a helyzetet s emelkedésével együtt nő az izgalom és nyugtalanság.

Ezernyi ezer látható és láthatatlan idegszállal kapcsolódik be a dollár a német életbe, ingadozásait a legfinomabb szeizmográfok vizsgálják szét „Gross-Berlinen” s az autók, villamosok, „Kraftomnibus”-ok s magánvasutak cikázó, túlközlő forgalmából úgy emelkedik ki a dollár istensége, mint egy arany felkiáltójel. A dollárt lesi a német nagyipar és a német munkásság; a kereskedő, az orvos és a hivatalnok, a dollár a végső ok, az utolsó érv, mely megmagyarázza az egész mélységek felé zuhanó német életet.

— „6600 der Dollar!”, rohan végig este a Lindenen, a Tauentzien-strassén és Kurfürstendamm a berlini rikkancs, s nyomában megdöbbszent moraj ébred, szájról-szájra repül az új kurzus s az üzletekben izgatott mozgás támad. Míg az ember csak egyet sétál a Zoo környékén, már felszöknek az árak. A „Kaufhaus des Westens”, berlini nyelven „Kadewe” emeletein hivatalnokok szaladnak végig s néhány perc alatt új jelzőtáblák jelennek meg a tornyosuló áruhalmokon. Egyes helyeken még látható a régi tábla, amelyet csak az imént vettek el, s már érvénytelenül hever a kiszolgáló asztalon, mint a dollárugrás legfrissebb áldozata.

A mindennapi új árfolyam szinte végigviharzik Berlinen. Itt ma előre számítani lehetetlenség. A vendéglőkben nem lehet két egymásután való napon ugyanazt az árat fizetni. A dollár tikkasztó, forró aranysele elperzsel minden egészséges életet. Színházakba, mulatóhelyekre főleg külföldiek járnak és szemtanúi voltunk, amikor az UFA egyik ezeröttszáz személyes mozipalotájában talán száz ember nézte végig az első előadást.

— A dollár, a dollár, a dollár!

Páris. *Izmed* pasa, kemalista megbízott ma Párisból Lausanneba utazott.

Páris. A *Petit Parisien* jelenti, hogy Spanyolország, Svédország és Dánia kormányai azon óhajuknak adtak kifejezést, hogy a lausannei értekezleten részt kívánnak venni.

(Képek Berlinből, ahol nem lehet előre számítani.)

Kórusban hallatszik itt ez az örök refrén. A berlini gazdasági zűllés éjszakájában varázsos fényvel ragyog az óceántuli arany. A legyőzött Európa minden nagyvárosában a dollár tulzott tisztelete jelezte a végső összeomlást; így kezdődött a haláltánc a bécsi tőzsdén s most így indul Berlin is a sötét uton. A varjak már meg is jelentek Berlin fölött. Az Adlon-t előzönlötték a bécsi hotelek siberjei, akik Ausztriát már felfalták s most az egyensúlyát veszített Berlinben próbálnak szerencsét. Ót-órai teánál mozogni sem lehet a Linden híres hoteljének halljában. Izgatott csoportok hadonásznak és mohón kapkodják szét a friss *Börsen-Curier*-t. Egy puha, fekete siber belép a Mercedes szalonjába, mely a hallból nyílik és autót vásárol. Gyorsan, könnyedén, mintha egy pár keztyűről lenne szó. A buzavirágkék boyok között s pillanatonként hozzákiviszik a sürgönyöket. Itt minden az

tal valamilyen nagy üzlet főhadiszállása.

Ékszerrek, prémek villannak fel a hallban, valóságos parómkoncert suhan a teásasztalok fölött; itt az Adlonban vizionáljuk Bécs közelmúltból ismert hölgyeit, egy-két évvel öregebb kiadásban. De vannak az Adlonnak olyan vendégei is, akiket nem a dollár nyomán burjánzó üzletek hoztak ide. Ezek nem vegyülnek el a five o'clock tea zürzavarában. A portásnál felünnek néhány pillanatra Barthou, a Reparations Comission elnöke; leveleit veszi éppen át, egyet fel is bont és mosolyogva olvassa. Jó híreket kaphatott Párisból.

Friss, kedves amerikai lányok futnak végig a lift-folyosón, néhány idegen a hotel pénzváltófülkéje előtt áll. Egy-két külföldi bankjegyet adnak át s egy hatalmas csomag márkát vágnak zsebre értük s míg az esti lapok élükön közlik a dollár legújabb árfolyamát, ők szinte ingyen élnek. A hotel érdekes színtartományai között ott látunk néhány fiatal hölgyet, kik félénken és szerényen mozognak a zajos környezetben. Ezek a jóvá tételi bizottság gépiróksasszonyai, legnagyobb részben szegény, párisi lányok, akik most az Adlonban laknak és nagyszerűen élnek. Az éhező németek iránti figyelemből egyik sem árulja el, hogy mennyi a fizetése, az egyik kis gépiróhölgy titokban mégis meg sugja, hogy *ezeröttszáz frankot kap havonta*. Így hát természetes, hogy ezek a kis parisienne-ek

most összevásáraolnak itt minden divatcikket, kifosztják a fehérneműüzleteket s mindent magukkal visznek, ami könnyű selyem és habos csipke.

Csillogó bábeltoronyként világít az Adlon a berlini estén. Az ember egy kis borzongással tekint rá: ez az örök „Grand Hotel”, mely mindenütt ott lángol a magakévely fényezésével és beteg gazdagságával a lerongyolódott, nyomorgó városok sötétjében. A huszadik század szállodája ez, ahol összetalálkoznak mindazok, akik az élet felszínén usznak. Az ember szinte olvassa rajta a láthatatlan betűkkel irt felírást: „Szálloda a versaillesi békeszerződés”-hez.

Az Almássy-birtok felosztása.

(Elhalasztott döntés a határmegállapítás miatt.)

A megyei agrárreformbizottságnak ma kellett volna tárgyalnia gróf Almássy Dénes gyulavarsándi birtokának felosztását. A tárgyalás megtartását azonban elhalasztották a határmegállapító bizottság román tagjának közbelépése. Dumitrescu ezredes, a határmegállapító bizottság román tagja ugyanis táviratot küldött a bizottságnak, amelyben kérte, hogy az Almássy-birtok felosztásának ügyét bizonytalan időre halasszák el. Kérélmét azzal indokolta, hogy a gyulavarsándi birtok körül a Magyarország és Románia közötti határ még nincsen pontosan megállapítva és így az sem bizonyos még,

BUDAPESTI LEVÉL.

(A valuta Észak-Franciaországba csábítja a magyar kivándorlókat.)

Az utolsó időkben feltűnő sok kivándorló kért utlevelet Franciaországba, melynek a háborúban elpusztított északi részén bőségesen kínálkozik munkaalkalom és kevés a megfelelő munkaerő. Mint régen Kalifornia aranyvidékeiről vagy az Egyesült-Államok gyár- és munkatelepeiről, úgy beszéltek mostanában a kivándorlók Észak-Franciaországról. Illetékes belügyminiszeri helyről a következő felvilágosítást adták ez ügyben:

— Valóban feltűnően nagyarányú kivándorlási mozgalmakat észleltünk mostanában Észak-Franciaországban és éppen ez adta meg a lökést arra, hogy figyeljük ezeket a kivándorlási mozgalmakat. Egy esztendővel ezelőtt csak szórványosan kevesen mentek még közülük ezekre a helyekre, az utolsó hónapokban azonban a Franciaországba kivándorlók száma megsaporodott. — Bizonyos, hogy ott munkaalkalom van elég s a munkabér nemcsak franciaországi viszonylatban kedvező, de a frank és a magyar korona árfolyamkülönbségét tekintve, a magyar kivándorlóknak valósággal szerencsét jelent. Azt észleltük,

hogy nemcsak az ipari munkásság egy része törekszik Észak-Franciaországba, de a földmunkások és más munkanélküliek is. Olyan munkás, akinek megfelelő foglalkozása és elegendő keresete volt itthon is, magát és családját el tudja tartani, nem igen vándorolt ki.

— Bátran mondhatjuk, hogy a valuta csábítja Észak-Franciaországba a magyar munkásokat.

Akad közöttük olyan, aki két-három hónap alatt 100 ezer koronát küldött haza magyarországi családjának, nagyon sok már maga után vitte a családját is. A kivándorlók leveleiből kiderült, hogy a munkájuk nehéz, egy-kettő azt írja, hogy akinek nem muszáj és meg tud élni itthon, az ne is menjen. Természetesen a cirkuláció nem olyan nagyarányú, mint a békeidőbeli kivándorlásnál volt, de mindenesetre ez az első nagyobbarányú kivándorlás, amely a háború kitörése óta az országból megindult.

— Mi sem bizonyítja jobban az északfranciaországi kivándorlási lázat, mint az, hogy megállapítást nyert, hogy azok, akik nem kapnak utlevelet, kiszöknek a határon. Csehországba, Bécsbe szöknek, onnan aztán könnyű szerrel indulhatnak tovább. A kivándorlási mozgalom elterjedése mellett

szól az is, hogy azok, akiknek nincs pénzük utiköltségre, mindenképpen eladogatják, csak hogy elme hessenek. Olyan iparágak munkásai, amelyek itthon megszűntek, csoportosan vándorolnak ki. Vannak iparágak, melyeket már egyáltalán nem üznek Magyarországon, ezeknek a munkásai nem tudnak itthon elhelyezkedni és Európaszerte foglalkozás után néznek. Így például az üvegfúvók mind Csehországban és a felvidéken vannak, nálunk ugyanis csak palackot gyártanak, a régi üvegfúvás anyaghiány miatt már csak a múlté. A belügyminisztérium kivándorlási osztálya új reformok megvalósítása előtt áll, ezeket a reformokat éppen a most meginduló kivándorlási mozgalom teszi szükségessé. Eddig ugyanis csak a hazai kivándorlási irodákat, határlomásokat és hajóállomásokat figyelték és ellenőrizték a hivatalos közegek. A legközelebbi időktől azonban a belügyminisztérium kivándorlási osztályának megbízottai már külföldre is kiutaznak, a nagyobb gócpontokba. Békeidőben egyszerűen történt az ellenőrzés, mert az egész kivándorlás Fiumén keresztül bonyolódott le, most, hogy Fiume már nem a miénk, a kivándorlás megoszlik Európa összes nagyobb kikötői között.

hogyan a birtoknak mely része fog Romániához és mely része fog Magyarországhoz tartozni. A bizottság az ezredes kérelem alapján az Almásy-birtok kcsajátítást ügyének tárgyalását bizonytalan időre elhalasztotta.

Vidéki l. előfizetőinket kérjük, hogy előfizetési tartozásaikat azonnal küldjék be, nehogy a tartozásuk miatt kellemetlenségeknek legyenek kitéve.

oooooooooooooooooooo

Román hadihajók

Konstantinápolyban

(Megkezdődött a keresztények megszárlása.)

Bucuresti. Tegnap minisztertanács volt, amelyen Duca külügyminiszter bejelentette, hogy Konstantinápolyban valóban megkezdődött a keresztények megszárlása. Az összes államok és így köztük Románia is hadihajókat küldtek a törökországi keresztény lakosság védelmére és megmentésére. (Rador.)

Bucuresti. Duca külügyminiszter csütörtökön Lausanneba utazik. (Rador.)

Bucuresti. Duca külügyminiszter távoilétében a külügyminiszteri teendők elvégzésével a király Bratianu Vitila pénzügyminisztert bízta meg. (Rador.)

Megbüntetett háztulajdonos.

(Kilakoltatta lakóit, de nem építkezett.)

A város Közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén érdekes vitát provokált egy aradi háztulajdonos felbuzdulása. Még ez év elején Drig Ilie kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, amelyben a város lakóinak a házából való kilakoltatását kérte, mert a ház anyagilag rosz állapotban van, hogy feltétlenül újra kell építeni. Egyben megígérte, hogy több lakással bíró bérházat fog a régi helyére építtetni. A város helyt adott a háztulajdonos kérésének, aki megkezdte lakói fellet házájának lebontását. A lakók kénytelenek voltak kiköltözni. A háztulajdonos pedig a lakók kiköltözése után beszűntette házájának lebontását és így az újra építésre sem került sor. Egyik lakó feljelentést tett a háztulajdonos ellen a városnál, hogy csak lakóitól akar megszabadulni, építkezni azonban nincs szándékában. A város mfután helgazoltnak látta a lakó állítását, Drig Ilie 1000 lei pénzbírságra ítélte, egyben kötelezte házájának lakhatóvá tételére. Drig Ilie megfellebbezte a tanács ítéletét a közigazgatási bizottságnál, ahol a tegnapi tárgyaláson kétféle álláspontra alakult ki. Az egyik a háztulajdonosnak adott igazat, mert az építkezés orlásti összegbe kerül és a házigazdák amugy is ráfizetnek a házaikra. A másik álláspont a lakók érdekeit védelmezte. Szavazásra került a sor, amely beigazolta, hogy a közigazgatási bizottság tagjai sorában több a lakó mint a háztulajdonos. Drig Ilie büntetését jóváhagyta a bizottság.

A Wirth-kormány lemondott.

(Súlyos belső válság Németországban. — A jóvátételi bizottság visszautazott Berlinbe.)

Berlin. Tegnap már optimistikusabban itélték meg a politikai helyzetet, mint a legutóbbi napokban. Azt is bizonyosra vették, hogy az új német kormány az összes nagyobb német pártok képviselőit egyenlően fogja magában, hogy a régi koalíció létesüljön. Ehhez képest a külpolitikai helyzetet is lényegesen kedvezőben itélték meg, mert úgy hírlett, hogy a német kormány Párisba küldött új javaslatát a jóvátételi bizottság előtt elfogadhatóbbnak látszanak, mint azok, amelyeket Berlinben terjesztettek eléje. Minden reménység megkúsult estére. A szociáldemokrata-párt tanácskozási a nagy szótöbbséggel hozott határozattal végződtek. E szerint a szociáldemokrata birodalmi gyűlési frakció visszatartotta a kormányt a német néppárt bevonásával való kibő-

vitését. Erre a Wirth-kormány beadta lemondását, amelyet Ebert köztársasági elnök el is fogadott. A szociáldemokraták nem akartak Stinnes-sel együttműködni és ezzel Németországban olyan kormányválság keletkezett, amelynek következményei még beláthatatlanok és az egyszerű megoldásra még van remény.

Berlin. A belső krízis súlyosbodott a német néppárt azon követelése következtében hogy nagy koalíció létesüljön.

Berlin. A német kormány újabb jegyzéket intézett a jóvátételi bizottsághoz, a melyben újabb javaslatokat tesz a márka stabilizálására vonatkozólag, egyúttal jelezte fogja, hogy a termelés növekedésének előmozdítására milyen intézkedések szükségesek. (Rador.)

Berlin. A jóvátételi bizottság újból visszautazott Berlinbe.

Megnehezítették a pénzáttalalást Magyarországra.

(Megszűnik az export. — A Devizaközpont új rendelete.)

A Magyarországra utazóknak eddig meglehetősen kényelmes helyzetük volt. Az aradi pénzügyminiszterek útján a budapesti Devizaközpont árainál jóval olcsóbb áron szerezhették be magyar koronaszükségleteiket. A magyar Devizaközpont most egy új rendeletet adott ki, amely megváltoztatta ezt a kellemes helyzetet és a Magyarországra utazó külföldiek csak nehezen és drágább áron juthatnak ezután magyar koronához. De nemcsak az áttalalások tekintetében, hanem az export fizet terén is súlyos akadályok támadtak az új rendelkezés következtében.

A budapesti Devizaközpont szigorú rendelkezésével már eddig is súlyosan megnehezítették a Magyarországra importált áruk értéke után a külföldi cégeknek járó összegek kifizetését, legújabb rendelkezésével pedig ugyancsak lehetőtlenné tette azt, hogy külföldiek Magyarországra árut szállíthassanak. Az aradi pénzügyminiszter budapesti összeköttetéseiktől ma a budapesti devizaközpont következő új rendelkezését kapták:

Külföldiek belföldi magyar koronaszámájára betételeiket, jóváírásokat, valamint más belföldi magyar korona számláiról való áttalalásokat elfogadni tilos, illetve ilyenmő tranzakciók keresztülvételéhez a magyar királyi jegyintézet engedélye szükséges.

Ez az intézkedés azt jelenti, hogy a külföldiek, így az aradi pénzügyminiszterek is csak a jegyintézet, illetőleg a Devizaközpont hozzájárulásával szaporíthatják a magyar pénzügyminisztereknél levő koronaszámájukat. A Devizaközpont csak hosszas eljárás után és csak nagyon indokolt esetben ad erre engedélyt oly feltétel mellett, hogy

a külföldieknek a Devizaközponttól külföldi devizákért vagy valutákért kell megvásárolniuk a magyar koronát. Ez az eljárás igen költséges, mert a Devizaközpont árfolyam jegyzései mélyen lenyomott áron közlik a külföldi értékeket. Ennek folytán, amellyel, hogy a magyarországi export Romániából ugyancsak teljesen megszűnik, a Magyarországra utazók ezután csak jóval magasabb áron szerezhetik be magyar korona szükségleteiket, mint eddig.

Az aradi pénzügyminisztereknek eddig kétféle számlájuk volt a budapesti összeköttetéseiknél a régi követelések számláján kívül, amelynek összegeit a követelések visszafizetéséről folyó tárgyalások befejezéséig nem érintik. Az ugynevezett külföldi korona számlán azok az összegek szerepelnek, a melyeket a Devizaközpont útján szerezték be az aradi pénzügyminiszterek, természetesen a Devizaközpont által megszabott drága áron. Ezenkívül belföldi korona számlát is vezettek az aradi pénzügyminiszterek budapesti összeköttetéseiknél. Ez a számla a devizaközpont rendelkezésére alakult és e tény előtt eddig a Devizaközpont is szemel hunyt. Az aradi exportörök ugyanis Budapesten készpénzben vették fel korona követeléseiket és ezeket a Devizaközpont megkerülésével vagy közvetlenül fizették be valamelyik aradi banknak Budapesten vezetett belföldi korona számlájának javára, vagy más pénzügyminisztereknél helyezték el Budapesten és az összeget Aradon mint budapesti kifizetést eladták. A budapesti Devizaközpontnak legújabb rendelete lehetetlenné teszi, hogy a belföldi koronaszámájukat a Devizaközpont megkerülésével szaporítsák.

Az új rendelet értelmében minden belföldi korona áttalalásához a Devizaközpont engedélyére van szükség. Ennek az engedélynek megadása, illetve a magyar korona ellenértékének folyósítása azonban rendszeresen három-négy hétig tart úgy, hogy a romániai exportörök magyarországi szállításai nál nemcsak az a károsodás éri, hogy követeléseiket külföldi devizákban a Devizaközpont által megszabott magas áron kell megvásárolniuk, hanem az áruk átadása után még hetekig kell várni, amíg pénzükhöz jutnak. A Magyarországra szóló áttalalások eddig többnyire a Devizaközpont jegyzéseinél középárfolyamán történtek Aradon, ezután az új szigorú rendelet következtében leenként harmincötven fillérrel kevesebb magyar koronát lehet kapni, mint eddig. Az aradi pénzügyminisztereknek bizonyára sikerült majd áttalalásaiknál a több heti várakozási időt valamilyen módon megszüntetniük, azonban addig az ideig, amíg budapesti számlájukon lévő korona követeléseik még tartanak, épp oly gyorsan végezhetik áttalalásaikat mint ezelőtt.

Vázsonyliék — konzervatívok.

(Kik Magyarország parazitái?)

Budapest. A Lipótvárosi Demokratákörben Vázsonyi Vilmos tegnap nagy beszédet mondott. Beszédében a többiek között a következőket mondotta:

— Vulkanikus talajon mozunk és nem lehet tudni, hogy az a mikor süpped le alattunk. Ugy a jogbiztonságunk, mint a közgazdasági életünk ilyen talaj. Vannak erős Magyarországon, amelyeknek az az egyetlen ambíciójuk, hogyan tegyék földi pokollá az életünket. Egy csomó ember van ebben az országban, akiknek az a céljuk, hogy másokat elkésersítsenek és abból élnek, hogy mások számára megnehezítik az életet. Ezek az igazi paraziták, az élősködők, akik nem akarják azt, hogy a bizonytalanság láza megszűnjék ebben az országban. A mi betegségünk az egészségük, a mi halálunk az ő életük. Egy jól szervezett társaság akarja itt elgáncsolni a jognak és a legális rendnek az érvényesülését. Azt hangoztatják, hogy a belső ellenségek leküzdése után sor kerül a külsőkre is. A belső alatt a legújabb meghatározás szerint első sorban a dolgozó munkásságot és a zsidóságot értik. Az ilyen gyerekeskedésekből már éppen elég volt annak a nemzetnek, amely határozott célokat tűz maga elé és amelynek nem lehetnek belső ellenségei. A politikai helyzetet szeretik egyesek úgy illusztrálni, hogy a két szélsőség között, a szabadelvűek és a jobboldali reakció között foglal helyet a kormány amelynek a politikáját, mint az arany középutat feltétlenül támogatni kell. Nem hiszem, hogy mi szabadelvűek radikálisak volnánk. Sőt tulságosan konzervatívok vagyunk és csak a háború előtti jogegyenlőséget követeljük, ami pedig nem nevezhető túlzásnak.

lett is. Mit tudod Te, milyen nők vannak Buenos-Ayresben, akiket még látni kell és milyen versek, amiket még meg kell írni! ...

A veronál megbízhatatlan. Szokj le, Iván, a veronáról. S ha el akarsz felejteni egy éjszakára mindent, ami rossz, igyál fenyőpálinkát, mint ma egy hete Aradon, hajnalban, amikor kijelentetted a Fehér Kereszt szeparéjában, hogy soha többet nem leszel öngyilkos. Üdvözöl, még sok felgyógyulást kívánva:

Fekete Tivadar.

Gróf Bánffy Miklós kalandja Párisban. (Nem juthatott Poincaré elé.)

Budapest. Politikusok között régóta ellenőrizhetetlen híresztelések szállonganak Bánffy Miklós gróf külügyminiszternek párisi utjáról, mellyel több kellemetlen esemény kapcsolódott össze. Feltétlenül megbízható helyről szerzett információ szerint ezeknek a szóbeszédeknek csakugyan komoly alapjuk van. Bánffy Miklós gróf Genfből, ahol mint főmegbízott képviselte Magyarországot, átrándult Párisba is. Néhány napi ott-tartózkodása után, miközben leendő követi megbízatásának esélyéről is tájékozódott, elhatározta, hogy meglátogatja Poincaré francia miniszterelnököt és tájékoztatja őt politikai felfogásáról. Felhívta telefonon a miniszterelnök titkárját, aki rövid idő után azt a választ adta neki, hogy Poincaré nincs benn hivatáiban, de anynyi dolga van, hogy valószínűleg nem tud időt szakítani Bánffyval való eszmecsere.

Pár órával később Bánffy újlag telefonált, az udvarias válasz ísmét az volt, hogy a francia miniszterelnöknek rengeteg dolga van, nem hiszik, hogy aznap fogadhatja. Bánffy Miklós, úgy látszik, nem ismerte fel, hogy mit jelentenek ezek a mentegődzések és kifogások, kocsiba ült és a miniszterelnökhöz hajtatott. A tirkárhoz vezették, aki nagyon zavartan iparkodott a helyzet érdekességét elsimítani, azt mondta, hogy még nem is volt alkalma a miniszterelnöknek Bánffy látogatási tervét bejelenteni, de egészen kizártnak tartja, hogy ez ma megvalósítható. A magyar külügyminisztert ez az elutasítás rendkívül felingerelte, szokatlanul éles hangon kifogást emelt az eljárás ellen és a miniszteri előszobában sikerült az általános figyelmet magára vonni. A kínos jelenetnek magyanehezen végét vetették és a magyar diplomácia vezetőjének úgy kellett távoznia, hogy nem folytatható közvetlen eszmecsere franciá kollégájával. Rákövetkező napon el is utazott Párisból és még ha betegsége nem is jött volna közbe, akkor sem valószínű, hogy ezek után elfogadta volna a neki felkínált párisi követi állást.

HIREK.

Felesége becsületének orvosa

(Hat heti fogház emberölésért.)

BUDAPEST. A kecskeméti törvényszék hat heti fogházra ítélte dr. Dicső János törvényszéki jegyzőt, az Abony és Környéke című lap szerkesztőjét, azért, mert Kerekes Albert fakereskedőt a saját fatelepen agyonlőtte. Kerekes fakereskedő a törvényszéki jegyző feleségét, aki fát vásárolt nála, női becsületében sértette meg. Dicsőék és Kerekes között már azelőtt is ellenséges viszony volt. Dicső abonyi ébredővezér volt, míg Kerekes az ottani zsidóság egyik tekintélyes tagja volt. Amikor Dicsőné a sértést elpanaszolta férjének, az felkereste a telepén Kerekest és arculütötte. Kerekes az arculütést visszaadta, mire Dicső revolvert rántott elő és agyonlőtte Kerekest. A bíróság ítéletét azzal indokolta, hogy Dicső afeletti felindulásában követte el a gyilkosságot, mert a feleségét megsértették.

— A király új ezredei. Bucuresti. A Monitorul Oficial mai száma közli, hogy a király a közötte és a hadsereg közötti kapcsolatot még szorosabbá akarván tenni, a negyedik tüzérezred és a 91. gyalogezred tulajdonosává lett.

— Véglegesítették állásában a minoriták új rendfőnökét. Rómából jelentés érkezett Aradra, amely szerint a minorita-rend egyetemes kongresszusa november 7-én tartott tanácsgyűlésén Wild Endre dr. eddigi rendfőnökhelyettest a magyar- és erdélyországi minorita-rendtartomány római generális főbiztosává választotta meg.

— A Petőfi-est. A Filharmonikus-Egyesület Erkel Ferenc Hunyadi nyitányával fogja bevezetni a hétfői nagy Petőfi-estet, melyen a katolikus gimnázium vegyeskara és a Gutenberg-dalkör is részt vesznek.

— A megyei prefektúra mint másodfokú kihágási bíróság. Ismertette az Aradi Közlöny azt a miniszteri rendeletet, amely a brasovi (brasóvi), cluji (kolozsvári), oradea-marei (nagyvárad), sibiu (nagysebeni) és timisoarai (temesvári) kerületi rendőrprefekturákat megszüntette. A kerületi rendőrprefekturák eddig a kihágási bíróság második fórumai voltak olyan ügyekben, amelyekben az államrendőrség döntött első fokon. Az aradi rendőri kihágási bíróság határozatait eddig a temesvári kerületi rendőrprefektúrához lehetett feleltesíteni. A vármegyében, ahol a főszolgabíró volt az elsőfokú kihágási bíróság, az alispáni hivatal volt a második fórum. A 173. számú Monitorul Oficial most közli, hogy a kerületi rendőrprefekturák által eddig képviselt másodfokú kihágási bíróság ezután az illetékes vármegyei prefektúra hatáskörébe tartozik. E rendelet értelmében az aradi rendőri kihágási bíróság ítéletei ellen az aradvármegyei prefektúrához lehet feleltesíteni, amely a kihágási ügyekben másodfokon dönt.

— Gárdonyi Géza-utca. Budapest. Győrt az utcát, amelyben Gárdonyi Géza lakott egyideig, Gárdonyi nevére nevezték el.

— Öngyilkos aggastyán. Az ügyészségnek ma telefonon jelentették, hogy nek az egyik szobájában egy Simon Matei nevű 72 éves ember felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Sebestyén Jenő az ügyészségen

Vétségnek minősítik az affért. Délután szabadon bocsájtották

Sebestyén Jenőt, a városi színház táncos komikusát ma délelőtt a rendőrségről átkísérték az ügyészség fogházába. Az ügyészség Sebestyén letartóztatásba helyezését három indok alapján kívánta. Az első indok az, hogy Sebestyén olyan súlyos bűncselekményt követett el, amely feltétlenül maga után kell, hogy vonja a tettes letartóztatását. A második indok az, hogy Sebestyén nem román állampolgár. A harmadik indok pedig, hogy az ügyészség Odry Zoltán állapotára vonatkozólag a közkórháztól olyan információkat kapott, hogy súlyosbodott. Ezzel szemben dr. Miclea Sever ügyvéd, Sebestyén Jenő védője védenek szabadlábra helyezését kéri, bizonyítani igyekezvén azt, hogy Odry állapota nem rosszabbodott, sőt sebesülései husz napon belül gyógyulnak, tehát a tett nem súlyos bűncselekmény és azt, hogy Sebestyén román állampolgár. — Sebestyén letartóztatására vonat-

kozólag ma délelőtt kellett volna a vizsgálóbíróságnak döntenie, azonban a vizsgálóbíróság Sebestyén tettét nem büntettnék, hanem vétségnek minősítette és ezért az ügyaktát áttette a büntetőjársbíróhoz. Mindaddig tehát, amíg a járásbíró nem dönt a letartóztatásra vonatkozólag, Sebestyén az ügyészség fogházában marad. Minden valószínűség szerint holnap délelőtt már döntenie is fog Zih József büntető járásbíró a letartóztatás ügyében.

Ma délelőtt közvetlen azután, hogy Sebestyént átkísérték az ügyészségre, Sebestyén üzenetet küldött feleségének, hogy látogassa meg és vigyen neki ágyneműt. Sebestyén a nővére társaságában meglátogatta férjét és ágyneművel látta el, azonban nem volt szükség reá, mert Sebestyént délután szabadon bocsájtották. — A Fifi ma esti előadásán a közönség lelkesen ünnepelte a kitünőt művészt.

— Az igazságügyminiszter új hatáskörei. A vármegyei árvaszékek eddig a belügyminiszterium hatásköre alá tartoztak. A legújabb Monitorul Oficial szerint egy kormányrendelet az igazságügyminiszter hatáskörébe utalja az árvaszéki ügyeket. Az árvaszékeknek ezután nem a belügyminiszter, hanem az igazságügyminiszter címére kell küldeniük felsőbb hatóságukhoz intézendő irataikat. A költségvetési év végéig 1923. évi március hó 31-ig még a belügyminiszterium, illetőleg a vármegyei terhére történik a hivatali költségeinek, valamint a tisztviselők fizetésének fedezése. — Ugyanez a miniszteri rendelet közli, hogy a névváltoztatási ügyekben beadott kérvények ezután nem a belügyminiszterhez, hanem az igazságügyminiszterhez küldendők.

— Tíz nappal előbb. Az aradi államrendőrség felhívja a gyűlések, hangversenyek, táncmulatságok és egyéb összejövetelek rendezőit, hogy eziránti kérvényüket az összejövetelek, stb. megtartása előtt tíz nappal nyújtsák be a rendőrprefektúrához.

— M. Barabás Márton képiállítása. Az Erdélyben élő magyar piktorok egyik legkiválóbbja: M. Barabás Márton, aki tavaszi aradi tárlatával hatalmas feltűnést keltett, ismét kiállítását rendez Aradon. A művész a nyári hónapokat a közeli Radnán töltötte, ahol szebbnél-szebb hangulatos képek kerültek ki ecsetje alól. Mintegy hatvan, nagyrészt nagy vásznat állít ki, bemutatva Arad műértő közönségének átmélyedő művészi munkájának produktív eredményét. A kiállítás iránt, amely pénteken, 17-én nyílik és 24-én zárul, óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— Nagy izgalommal készül ma mindenki Aradon az Aradi polgári jótékony nőgyűlés által vasárnap a „Fehér Kereszt” nagytermében rendezendő teajourra, hol a legjobb szórakozás, mulatság és reggelig tartó tánc vár a közönségre és ahol a legértékesebb tárgyakat nyerheti mindenki potora pénzén a tombolán.

Tea, buffet és a legkitünőbb italok kerülnek szervizelésre. Kezdődik délután 6 órakor és tart reggelig. Belépti-díj adóval együtt 7 lei.

— Friedrich Istvánt kihallgatták. Budapest. A Nemzeti Ujság írja, hogy megalakult a magyar fascisták parlamenti pártja. Az új alakulást a nemzetgyűlés első ülésén be fogják jelenteni. A rendőrség ma kihallgatta Friedrich Istvánt a fascistamozgalom ügyében. A nemzetgyűlés első ülésén szándékozik Friedrich, míg a főváros legközelebbi közgyűlésén Vasek Ernő fog interpellálni a fascistamozgalom megrendszabályozása miatt.

— Egy lakásharc vége. Az aradi törvényszék lakásfeleltesítési tanácsa ifjabb Nachnebel Gyula CFR. mérnököt egy határozatával utasította, hogy az általa elfoglalt Minoritapalotában levő Heppes-féle lakást ürítse ki, még pedig három napon belül Nachnebel Gyula erre tevényt délután rekvirálási kérelmet nyújtott be a lakáshivatalhoz, amely el is rekvirált a kérdéses lakásból két szobát Nachnebel számára. A holnapi nappal jár le az a három napos terminus, amit a törvényszék adott Nachnebelnek a lakás kiürítésére. Az érdekeltek kíváncsian várják a fejleményeket, mert a törvényszék és a lakáshivatal ellentétes határozatokat hoztak és most érdekes lesz, hogy melyiknek a határozata fog érvényre jutni.

— Szünetel a vízszolgáltatás. Értesítjük a közönséget, hogy a vízszolgáltatás üzembavar miatt este 12-től reggel 5-ig további intézkedésig szünetelni fog.

— Befult a dézsába. Az ügyészségnek ma jelentést tettek, hogy Tótváradon Boldea György két éves gyermek egy őrizetlen pillanatban beleesett egy vízzel telt dézsába. A mikor a gyermek a vízbe esett, senki sem tartózkodott a közelben és így nem volt senki, aki segítségére siethetett volna. A gyermek néhány percnyi vergődés után belefult a dézsába vízbe.

— Adófizetés germán bankkal. Bucuresti. A pénzügyminiszter rendeletet adott a pénzügyigazgatóságoknak és adóhivataloknak, hogy az adófizetés 25 és 50 banis germán-pénzekben is elfogadható. Így akarja kivonni a forgalomból ezeket a papírpénzeket az állam. (Rador.)

— Nyilvános árlejtések. Az aradi államépítészeti hivatal árlejtést hirdet a Seleus—Nadab közötti megyei uton hidépítésre. Ajánlatok 1922. december 9-ig adhatók be az aradi államépítészeti hivatalhoz. — November 17-én délelőtt 11 órakor a bucaresti hadügyminiszterium árverés útján elad 416843 kg. jutazsákokot, 100695 kg. zsákrongyot és 165577 kg. papírzsákokot. Felvilágosítással az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara szolgál.

— Sikasztott az eltűnt utazó. Megírta tegnap az Aradi Közlöny, hogy az Orient-cipőgyár tegnap jelentést tett, hogy egyik ügynöke, aki üzleti utra ment, rejtélyes körülmények között eltűnt. A gyár igazgatósága mára annak a gyanújának adott kifejezést, hogy Vermes Sándor, az eltűnt ügynök valószínűleg elcsikkasztotta a különböző helyeken beinkaszált pénzeszegeket és megszökött. A rendőrség most ebben az értelemben elrendelte Vermes körözését.

— Elítelt rágalmazó. Rubin Mihály gazdálkodó Zimándfalu község vasuti állomásán néhány héttel ezelőtt összeveszett Kranovszky Edével, az ottani vasuti állomásfőnökkel. A gazdálkodó az egyik rokonának akart helyet szerezni a vonaton és ekközben összeszóllalkozott az állomásfőnökkel, akit azzal rágalmazott meg, hogy elitta a vasuti munkások fizetését. Az ügyet ma tárgyalta Zih József járásbíró, aki Rubint rágalmazásért 700 lei pénzbüntetésre ítélte.

— Kiskoru tolvajok. Ma délután a Bul. Regele Ferdinand (Boros Benitér) egyik házának padlásán letartóztattak két kiskoru tolvajt. A ház-mester akkor nyitott be a padlásra, amikor a két tolvajcsemete éppen távozni akart az összeszedett ruhaneműekkel. A tolvajokat a rendőrségre kísérték, ahonnan a vizsgálat befejezése után átadják őket a kiskorúak bíróságának.

A bécsi magyar követség elveszett millió.

Megkezdődött az ügy tárgyalása.

Bécs. A bankgassei magyar követség millióinak ügyében, amelyek 1919-ben tűntek el, ma kezdődött meg a polgári bíróságnál a tárgyalás. Az alperes Fenyő Andor volt népbiztos helyettes. A magyar kincstár keresete szerint Fenyőnek 200 milliót adtak át a rendelkezési alapok részére. Amikor a követség ismét a magyar polgári kormány megbízottjának a kezébe került, ebből az összegből csak 135 millió lebélyegzett és 20 millió lebélyegzetlen bankjegyet találtak meg. A kereset azt követeli, hogy a tárgyaláson, bár ausztriai bíróság előtt folyik le, mégis a magyar joggyakorlatot kövessék ebben a perben, mert a követség ex-territoriális terület, amelyben bár mely államban a követ megbízó országának törvényei érvényesek.

Fenyő kihallgatásakor kijelentette hogy akkor, amikor Budapesten tartózkodott, behatoltak a magyar követségre. Sőt amikor ő Bécsbe visszaérkezett, megérkezésakor őt is revolverekkel fogadták, elfogták és egy ideig a Ferencrendiek zárdájában fogva tartották. A követségre való behatolásakor nemcsak az állam pénzt, hanem a sajátját is elvitték onnan. A bíróság a tárgyalás elnapolását és a bizonyítás kiegészítését rendelte el.

Az aradi sztrájk epilógusa.

(A hadbíró két munkást szabadon bocsátott.)

Az aradi sztrájkmozgalmakkal kapcsolatban több munkást tartóztatott le az állambiztonsági hivatal, akik ellen az a vád merült fel, hogy vezetőserepet játszottak a mozgalom megszervezésében. A letartóztatott munkásokat a sibiui (nagy-szebeni) hadbíró-sághoz küldte a siguranca, ahol minirenitens katondk ellen indult meg velük szemben az eljárás. A sibiui hadbíró-ság megkezdte a vádlottak kihallgatását, amelynek során kiderült, hogy Gál József és Jäger János Astra-gyári munkások, — akiket szintén Sibiuha kísérték — nem vettek részt a mozgalom megszervezésében. A két munkást a sibiui hadbíró-ság szabadon engedte és megszüntette ellentük az eljárást.

A megye betyárja.

(A csendőrség sikeres akciója.)

Csermőri jelentí tudósítónk: Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték Rosenberg Mór vegyeskereskedésébe, ahonnan mint egy 80—100.000 lei értéket loptak el. A csendőrség nyomozza a betörőket. Zimándközön Popa András és Valeriu lakásába néhány nap előtt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak, ahonnan különböző holmikát és pénzt 21.250 lei értékben elloptak. A tetteseket nyomozzák.

Mint az Aradi Közlöny megírta, az aradi csendőrkerületi parancsnokság vezetője Anghelcsu csendőrszázados erélyes akciót indított az aradmegyei bűnözések letörésére. A sikeres akcióról már több alkalommal beszámoltunk és ma az ötvenes csendőrségi eredményes munkáiról kaptunk hírt. Valarie Candit járásörmester szorgos nyomozást indított a fakerti lopások ügyében, ahol a legutóbbi időben gyakran történtek ilyenmü bűnesetek. Az agilis csendőrmesternek sikerült elfognia a régóta keresett tolvajbandát, amelynek tagjai elismerték Ghierog Jánost 2465, Koch András 10150, Jutes Mihályt 4880 lei összeggel károsították meg. A nyomozást kiterjesztették abba az irányba, hogy még milyen bűnök terhelik a betörőtolvajokat, akiket, Videl Supt, Lipov Istvánt, Grozav Mihályt, Ilie Pált és Groza Mihályt kihallgatás után az aradi ügyészségnek átadták.

Nagy izgalom Ausztriában.

(Botrány a bécsi parlamentben.)

Bécs. Judenburg és általában egész Felső-Stájerország lakosságának körében hosszabb ideje erős nyugtalanság volt észlelhető, mert a szociáldemokraták Seipel kancellár programja ellen a legszertelenebbül agitáltak. A munkássághoz felhívást intéztek, amelyben azt hangoztatták, hogy közel van az a nap, amikor a proletáriátus fegyverrel a kezében cselekedni fog. Nyugtalanította a lakosságot az is, hogy a munkásorség egyre gyakorlatozott a gyárgazdag vidéken. Az agitációt vezető Halupka titkár és hat bizalmi férfit a csendőrség letartóztatott. Erre a szociáldemokraták mozgósították a gyárak munkásságát. A csendőrség ekkor megszállotta a Judenburgba vezető hidakat. A parasztságból alakult néporség is gyülekezett a falvakból és a város közelébe hatoltak, hogy segítségére legyen a csendőrségnek. Ezek az események késztették a tartományi kormányt, hogy szigorú intézkedéseket léptessen életbe.

Megfiatalított aggastyán.

(Aki alávetette magát Steinach módszerének.)

A „Secolo” munkatársa az alábbiakban számol be arról a látogatásról, amelyet mister Liardétnél tett, aki 74 éves korában alávetette magát a Steinach-féle fiatalító operációnak.

Mákor a nevezetes ember lakására értem — ifja — az öreg ur nem volt odabaza és a felesége fogadott, aki a nagy operációról a következőket mondotta nekem:

— Február 2-án volt a nagy nap, az éram tul volt akkor a 74. életévén. Magán viselte már az aggkor minden jelét. Ekkor hallott dr. Voronow Steinach-féle operációról s nagy tusakodás után elutazott Párisba a csodaorvoshoz.

Az asszony még nem jutott a végére az operáció leírásának, amikor az ajtó kinyílt és belépett mister Liardé. Öreg kora nem látszik meg rajta. Haja — az operáció óta — fehér, annakelotte t. i. egészen kopasz volt; színe egészséges és homloka fiatalosan sima. Friss és állandóan jókedvű. Járása ruganyos és mozdulatai rendkívüli agilitásról tanuskodnak.

— Mindezt — mondotta — kizárólag Voronow dr.-nak köszönhetem. Az ő segítségével nélkül bizonyosan már a föld alatt volnék. Az ő fiatalító módszerét minden aggastyánon kellene alkalmazni, mert az egész szervezetnek másodikk ifjuságot ad. Tíz év óta nem tudtam dolgozni, ma a munka a legkisebb erőfeszítés nélkül megy. Örülök megint az életnek, mert egészségesnek és erősnek érzem magam és azt remélem, hogy vár rám még jó egynehány boldog esztendő. Bizonyára nem túlzás, ha azt állítom, hogy ez az operá-

Bécs. A nemzetgyűlés mal ülésén viharos jelenetek játszódtak le. A szociáldemokraták és a keresztényszociálisták szenvedélyesen tárgyalták a Judenburg és környékén történeteket, ahol a munkásságnak a parasztokkal szembeni erőszakoskodásaira a tartományi kormány szigorú intézkedésekkel válaszolt. A szociálisták interpelláltak ebben az ügyben és az interpellációra Frank alkancellár válaszolt. Frank beszéde közben a szociáldemokrata képviselők az öklükkel döntették az asztalokat. Amikor pedig Gimpel keresztényszociálista azt mondotta, hogy a parasztok nem várhattak addig, amíg a munkások a gazdaságukat felgyujtják és kikiáltják a proletárdiktatúrát, óriási láрма keletkezett. A szociáldemokraták a miniszteri padokat verték és Dinghofer elnökhöz egy papírcsomót vágtak, amely azonban nem találta el. Az elnöknek és a teremőröknek csak nagynehezen sikerült a tettegességet megakadályozni.

cló legalább husz esztendővel fiatalított meg.

Irodalom, művészet

* Heti mássor. Csütörtök. Obsitos. Barics Gyula és Győző Alfréd felléptével. A. bérlet. Péntek: Apám felesége. B. bérlet. Szombat este 7¹/₂ órakor: Tatárjárás. C. bérlet. 10¹/₂ órakor: Morfium. Bemutató előadás. Vasárnap d. u.: Cigányprimás. Este 7 és fél órakor: Sárga csikó. A. bérlet. 10 és fél órakor: a Gólya.

* Nagy Géza modern fényképész az Aradi Polgári Takarékpénztár épületében lévő műtermében személyesen eszközöl felvételeket.

* Barics és Győző, az aradi közönség kedvelt művészei lépnek fel csütörtökön este a legértékesebb magyar operettben, az Obsitosban. A közönség nagy érdeklődéssel tekint a két művész vendégjátéka elé, akiket már hosszabb idő óta nem látott az aradi színpadon. Az előadásra jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

* Az apám felesége érdekes, ötletes francia vigjáték pénteken este kerül színre az aradi városi színházban. A pikáns vigjátékban az egész prózai együttes fellép.

* Új szereposztásban kerül színre hosszú idő után az aradi közönség legkedvesebb magyar tárgy operettje: a Tatárjárás. Galetta Ferenc ez alkalommal játsza először Lörentey főhadnagy szerepét. A fő vezető női szerepet Halmos Mici játsza. Az előadásra jegyek elővételben a színházi pénztárnál kaphatók.

* A legizgalmasabb dráma: a Morfium kerül színre a színház szombat éjszakai előadásán.

* A diákság óhajára szombaton délután ifjusági előadást rendez a színház, melyen a legszebb magyar operett, az Obsitos kerül színre. Az operettben Barics Gyula is fellép.

* N. Opre Geni hangversenyét folyó hó 18-án, szombaton este 8 és fél órakor tartja meg a Kulturpalotában. A hangversenyen közreműködnek Bing János és dr. Szelle Károly urak. Jegyek még csekély számban a Bloch cégnél kaphatók.

Női és leányka téli felöltő ujdonságok legjutányosabban beszerezhetők:

IULIU PLESZ GYULA

Központi ruha-
áruházában
ARAD
nagy választék

„Mohamed volt szultán.”

(Konstantinápolyban a török nemzetgyűlés nevében ülnek.)

Konstantinápoly. Az angol katonaság és a török csendőrség között történt összejutások miatt a szövetséges tábornokok a tegnapi tanácskozásokon az osztrómállapot kihirdetését ajánlották. Az ajánlat azonban erős ellentmondásra talált, mert az osztrómállapot a szövetségeseket arra kényszerítene, hogy az egész közigazgatási szolgálatot átvegyék, ezzel pedig a további összejutások lehetőségét idéznék elő. A szultáni palota teljesen el van zárva a környezettől. Az összes török lapok hatodik Mohamed szultánról csak mint visszalépett, vagy mint volt szultánról beszélnek. A törvényszékek sem a szultán nevében, mint eddig, hanem a nagy török nemzetgyűlés nevében ítélik. A hatóságok termelből a szultáni címert el távolították és helyébe az angorai nemzetgyűlés kezdőbetűit tették.

Páris. A Chicago Tribune jelenté Athénből: Tevlik pasa, Sabri sejk ül izlam, Riza képviselő és más kiváló török személyiségek, akik a kemalisták ellenségei, az egyiptomi Alexandria felé utban vannak egy angol hajón. A szultán konstantinápolyi palotáját erős angol csapatok őrzik és a közepben angol hadihajók bonyoloznak.

Reklámvetés a Városi felett.

(Évi huszezer lei bért kap a város)

A város vezetőségéhez, körülbelül egy évvel ezelőtt érdekes ajánlatot nyújtott be egy aradi vállalkozó, aki engedélyt kért arra, hogy a Városi kávéház fölötti teraszon reklámvetésekét eszközölhessen. Az ajánlattal azonban, hónapokon keresztül nem foglalkozott a város vezetősége. Közben több aradi kereskedőnek tudomására jutott a reklámvetési terv, amely, ugyilátszik fényes jövedelmi üzletnek kínálkozik. A város vezetőségéhez újabb négy ajánlat érkezett a vetési engedélyre. Később ajánlatok tömegével árasztották el a várost. Ebből a tanács arra a következtetésre jutott, hogy a városnak is igen bő jövedelmi forrást jelent a reklámvetés engedélyezése. A tanács a gazdasági szék javaslatára úgy határozott, hogy nyilvános pályázatot ír ki az engedély elnyerésére. A pályázati határidő tegnap járt le és a gazdasági szék tárgyalás alá vette a be-

nyújtott elfogadható ajánlatokat.

Az első ajánlattevő Helm Jenő volt, aki az első évre hat ezer, a másodikra 12 ezer és a harmadik évre 18 ezer 250 lei bért ajánlott fel a városnak. A másik pályázatot Karácsonyi testvérek nyújtották be, akik hatezer, végül Kerényi Sándor ötezer lei évi bért ajánlott. A legelőnyösebb ajánlatot azonban Mera Terentia, a Városi kávéház bérlője nyújtotta be, aki évente a 100 ezer leies tiszta jövedelemből husz százalékot és a növekedő jövedelemnek növekedő százalékát ajánlotta fel és kötelezte magát, hogy évente legalább a 100 ezer lei husz százalékát vagyis husz ezer leit fizet a városnak bérösszeg fejében. A gazdasági szék Mera Terentia ajánlatát pártolólág terjesztette a városi tanács elé.

Közgazdaság.

Emelkedik a lei.

Zürichben a lei 3.55-re, Budapesten 16.25-re emelkedett. A magyar korona, amely ma Zürichben is visszaesett, a Devizaközpont új szigorú rendelete miatt, Aradon a budapesti pénzfolyama alá süllyedt. Az aradi pénzügyesek egy leiert 15 magyar koronát adnak.

Aradi valutaárak (nov. 15.) Dollár 160, márka 0.03, szokol 5.—, dinár 2.30, francia frank 10.50, magyar korona 0.0625. Kifizetések: Budapest 15.—, Bécs 4.60, Berlin 2 és fél, Prága 5.05.

Bucuresti tőzsdézárás (nov. 15.) Páris 10.35, London 700, Newyork 161, Milano 7.28, Zürich 29, Prága 5.02, Bécs 0.002190, Berlin 0.0235, Budapest 0.0640. Valuták: márka 0.0260, leva 1.02, török lira 0.80, font sterling 695, francia frank 10.50, svájci frank 30, olasz lira 7.—, dinár 2.35, dollár 157, Napoleon 560, osztrák korona 0.0025, magyar korona 0.0650, szokol 4.90, lengyel márka 0.0125.

Zürichi nyitás (nov. 15.) Berlin 0.076250, Newyork 544.75, Milano 25.20, Prága 17.35, Budapest 0.22, Zágráb 2.2250, Varsó 0.0350, Bécs 0.0073, osztrák bélyegzett korona 0.0075.

Zürichi zárás (nov. 15.) Berlin 0.0725, Amszterdam 2.1370, Newyork 544.50, London 24.35, Páris 36.20, London 25.10, Prága 17.30, Budapest 0.22, Zágráb 2.2250, Bucuresti 3.55, Varsó 0.0350, Bécs 0.0073, osztrák bélyegzett korona 0.0075.

A budapesti devizaközpont jegyzései (nov. 15.) Napoleon 9050, dinár 36—37.60, francia frank 161—167, lei 15.25—16.25, lengyel márka 15—16, Bucuresti 15—16, Amszterdam 975—987, London 11.100, Berlin 0.35—40, Milano 112—117, Páris 161—167, Prága 77—81, Zágráb 9—9.40, Bécs 0.0325—340, Newyork 2490—2515, Szófia 17.50—18.50, Varsó 0.1475—1575.

Emelik a papír árát ipari és kereskedelmi mir előtt ma megjelent a papír sok küldöttsége, amely árák emelését kérte. A ter nem zárkozott el a külkérelme elől, kijelentette a kellő áremelést engedély ennek mértéke miatt elmulmányoznia kell a szén jgi és jövendő árát, mert a árák emelésére a szénáral sa van kihatással.

A namut rekordárát a newyorki piacon. London, yorkból jelent egy kábeltá, hogy a tegnapi piacon a árát 26 centtel jegyezték, ebben az évszakban rekord.

A szórakozott ember.

Egy olvasónk írja: A mi falunkban nagyon szórakozott ember a jegyző. Átlag minden esztendőben történik vele valami, ami aztán egy teljes esztendeig elmulattat bennünket talusiakat. A jegyző szenvedélyes pipás. Valamelyik nap ott volt nála a tanító és szenvedélyesen kezdtek politizálni. Na gyon belemerültek a beszélgetésbe és a jegyző, miközben magarázott, kiverte a pipáját az asztallá- bához. Ugyanakkor idegesen az ajtó felé fordult és odakiáltott:

— Szabad!

Mozi.

A halott kéz, a monumentális Judex-dráma harmadik része csütörtökön kerül utoljára színre az Urániában. Ennek a résznek izgalmasan drámai fordulatai elragadtatásban tartják a közönséget, amely igaz gyönyörűséggel követi pontilpontra, jelenetről-jelenetre, a nagy-szerű történéseket, amelyekben az igazság és a bosszu rettenthetetlen bajnoka bámulatraméltó elszántsággal üldözi a gonosztevéket. A pompázatos filmattrakció még csak csütörtökön látható az Urániában.

A halálfejes anyajegy a tragédiája a szegény kis Henriettenek, akit lelketlen kapzsi emberek minden elképzelhető fortéllyal ki akarják forgatni szülei vagyonaiból. Az Apolló színház tegnap esti premiérének, a Banditák karmaiban című megrázó erejű drámának magva ez a megindító történet, amely már meséjével is igazán nagy hatást ér el. A meleg és nagy sikert aratott filmdráma még csütörtökön és pénteken kerül vetítésre az Apollóban.

Arad város tanulóifjúságának kíván örömet szerezni az Apolló színház, amikor előadásra megszerzte az Ötödik osztály című igen kedves históriájú diáktörténetet, amelynek főszerepét Lóth Ila játssza és amely november 18-án kerül bemutatásra az Apollóban.

Arad

keres...
perfekt magyar, gyors és gépirónóket.

Román gyors- és gépirásban jártasak előnyben részesülnek. Fizetési igénnyel megjelölt ajánlatok „GYAKORLOTT” jeligére a lap kiadóhivatalába kéretnek. 5568

Ragyogó fehérök lesznek a fogai, ha Földes-féle

MARGIT FOGPASZTAT

12447
használ. Egy tubus ára 8 Lei. Kapható:

Dr. FÖLDES gyógyszerárban.

Virág Kálmán
épitőmester

ARAD, Bul. Carol I. 59. sz.
tervezéseket, építkezéseket, átalakításokat és javításokat méltányos árak mellett vállalja. 5425

Elsőrendű

önálló varrónő kerestetik társnak. Tölke nem szükséges. Üzlet romániai kikötővárosban van. Román nyelv nem kötelező. 12472

Személyes jelentkezés: d. e. II—12-ig színház-épületben, a színház felügyelőnél, III. em.

Bokszei körjegyzőségtől.

No. 191—1922.

PÁLYAZATI HIRDETMEY.

Az üresedésben levő bokszei aljegyzői, valamint 2 irnoki állásra pályázatot hirdetek. Elsőnek javadalmazása a cluji belügyi Min. Direct. Gen. 8900—921. sz. rendelettel van megállapítva.

Irnokok fizetése szakképzettségükhöz mérten megegyezés szerint 700—1000 Lei havonta. Irnoki állásra nők is pályázhatnak. Román nyelv tudása kívánatos. Ajánlatok okmánylandók. Állások sürgősen elfoglalandók. 5557

Bokszeg, 1922. nov. 12.

Alexandra Drimba,
notar cerc.

PYRAM

a mai kor legtökéletesebb cipőkrémje!

Figyelje meg tisztító hatását! Kérjen kifejezetten „PYRAM”-ot.

IK óriási választékban, rendkívül olcsó árban (tucatonként 15.- Lelettől kezdve) szereshető be, míg a készlet tart

MERCEDES-nél,

Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 6. szám. Viszonteladónak nagy árkedezmény.

Építészeti irodája Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) 47. Vállalja minden eszakra vágó munkák készítését a legegyszerűsből a legmodernebb kivitelig. Tervek és költségvetések kívánatra elkészülnek.

trikahajós varrógép, keveset eladó. Calea Aurel Vălcu (arg-ut) 1. ajtó 3. 5549

RÚ női perzsa kabát, majdnem leírt eladó. Megtekinthető irodában, Piața Avram Iancu (arg-tér) 16. 12216

férfi bunda, nutria bélésű olaj Comissio Bizományi üzlet, Regina Maria (Andrássy-tér) 20. árban bajra. 5552

SÜRÖSÉN egy füveg szék-pénzes kassza, utazó kosár és német vizsla. Érdeklődni lehet Regina Maria (Andrássy-tér) 8. melet. 5562

DÓ cséplőgarnitúra elsőrendű gyárt. Ny. Nadlac (Nagyalak) Mester-u. 998. 5569

EGY elegáns, négy személyes csukott kocsi, modern gyártmányu, majdnem új állapotban eladó. Schamberger kocsi-gyár. 5667

ELADÓ két darab kézmunka Stor, fillet csipkével. Gáborné, kath. főgimnázium 5571

IRÓGÉPEK, kellekek, javítóműhely, Copyingoffice Szegfűnél, Str. Luther-utca 1. Telefon 111. 4588

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szírnászönyeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

VEHET, ELADHAT, CSERÉLHETI Műtárgyak, szobrok, szobryegek, porcellán ritkaságok, antik butorok kifiltás. Szép művészeti Szalon, Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. 11911

MINDENNEMŐ EKSZERT, gyógygyöket, legmagasabb árban vesz Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 12021

KÖNYVET és kottát (nagy tömegben) olcsón árult Kerpel könyvtárola. — Ugyanott kölcsönkönyvtár is. 12708

Ingtalan.

ELADÓ a vasut állomás közelében Str. Ilieana (Gizella-utca) 1. sz. sarokház két három szobás lakással. 5475

NEGY SZOBÁS HÁZ mellékhelyiségekkel, istálló, műhely, disznóól, kézipince kottal eladó. December hóban az egész átvehető. Bettelheim ügyvédség. Piața Imperatorul Traian 2. I. 5570

Különféle.

EZERJÓFÚ gyomorelizir, páratlan hatásu szer gyomor és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuottság, emésztési zavaroknál, Dr. Földes gyógy szertár Aradon. 10831

Zágonyi István

széles-üzletében mindennemű eszakra vágó munkákat, valamint szörme festés a legesőbb kivitelben és legolcsóbb ár mellett teljesítenek. Ugyanott moly elleni biztosítás és szavatolás mellett a legolcsóbb árban elvállaltatik. Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-) és Str. I. Brătianu (Weitzer János-utca) sarak. 5658

ELVESZETT folyó hó 8-án a családi erdőben Csillán Isaja névre szóló hajtási igazolvány. Megtaláló kértik adja át a rendőrségen. 5551

Ellátás.

LEÁNYOM részére keresek december 1-re intelligens családnál teljes ellátást zongora használattal. Aránlatokat "Intelligens" jellegre kiadókba kérk. 5478

Elsőrendű burgonya

Kisnyben és nagyban kapható: Lattwak József cégnél, Calea Banatului. 5566

Pályázati felhívás.

A „Petrosani“ Román Kőszénbánya R.-T. vulcani Bányagazgatósága a helybeli bányazenekar létszámát felemelni szándékozik s evégből a következő állásokra pályázatot hirdet:

1. Egy karmester, kinek legalább 2 évi konzervatóriumi végzettsége van.

2. Egy első hegedős, aki a fuvós zenekarban II Es trombitát játszik.

3. Egy első hegedős, aki a fuvós zenekarban III Es trombitát játszik.

4. Egy második hegedős, aki a fuvós zenekarban F. Helicont játszik

5. Egy I. trombitás, aki a fuvós zenekarban I. Fügélhornt játszik.

6. Egy oboista, aki a fuvós zenekarban B. Clarinetet játszik.

7. Egy trombonista, aki a fuvós zenekarban Bassfügelhornt játszik.

8. Egy I. Waldhornist, aki a fuvós zenekarban I. Waldhornt játszik

9. Egy II. Waldhornist, aki a fuvós zenekarban II. Waldhornt játszik.

A megfelelő karmester fizetése megállapodás szerint.

A zenészek pénzbeli jövedelme szabad lakás, (1 szoba, konyha, kamra), fűtés, világítás és élelmentári kedvezményen kívül havi ca. 1600—1800 Lei.

Nőtlen zenészek, valamint azok, akiknek jó írásuk és irodai használhatóságuk van, vagy jó iparosok, előnyben részesülnek.

A fent jelzett állásokra csak kiforrott, jó zenészek jelentkezzenek.

Ha a jelentkezők egy naponkénti 8 óras társulati, valamint a zeneci szolgálatban kifogástalanul bevalnak, a felvételtől számított 3 hónap elteltével véglegesített altisztekké neveztetnek ki.

Jelentkezni lehet Vulcanian a bányapénztárban a zenegondnoknál. 5556 BANYAIGAZGATÓSÁG.

Eladó ház. Str. George Lázár (Simonyi-u.) 2 sz. ház eladó. Érdeklődni ugyanott a háztulajdonosnál.

KELET HIR-APIRODA KÖNYVTÁR

II-ik Vilmos Császár

omlékiratall megérkeztek. Az utóbbi évek legszenzációsabb politikai műve.

Malomhenger rovatkolást és autogén forrasztást vállal.

Aradi Vasipari R.-T. vasöntöde- és gépgyára Arad.

Fűrésztelepek

szükségleteinek a fedezésére szállítanak azonnal raktárról:

Gatterfűrészlapekat extra prima fegyvercsélekből, minden darabért szavatolunk

Körfűrészlapek Vonó fűrészek, extraprima

Fűrészelésítő korongok „Szarvasbogár“ (Hirschkärfer)

„Naxos-Corund“ Reszelők és csavarok „MINIMAX“ típusú készletek

Bőr hajtószíjak Balata szíjak Eternit fedő lemezek

Gépolajok, raf. Hengerolajok

Tovottaszir Tutaj-sodronykötél

Gőzszelepek Mérőszközök

Atlatók, (klupák), Számozó kalapácsok

Sinzegek Manométerek

Olajtisztító készletek Csapágy-fémek

és az összes többi műszaki szükségleti cikkek

Raktárjegyzékeink azonnal és költségmentesen 5107

E. SZ. G. E. Géposztálya

Műszaki Nagykereskedés, Sibiu (Nagyszében) S6-utca 22. szám.

Kifutó fiu

Jó fizetéssel felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Utlevelekre vizumot 55 Leiért legpontosabban leggyorsabban a KELET-hir'apiroda szerez, Str. Alexandri Salacz-u. 1

Tároló lapok, bertömölök, fejtötömölök és más műszaki gummi áruk

kaphatók az Automobil- és Gépkereskedelmi Vállalatnál, Arad, Strada Alexandri (Salacz-utca) 6. szám. 12590